Tot anirà bé

Per PepMaria el dl., 15/06/2020 - 10:54

Un dels lemes que més s'ha repetit en els moments mèdicament més durs de la crisi europea del covid19 ha estat "tot anirà bé". En concret, la seva versió italiana s'ha vist penjada en cartells de molts balcons de pisos d'aquell país. Un grup de músics catalans n'ha fet una cançó. Potser per aquesta popularitat, la va usar una infermera de l'Hospital Clínic de Barcelona.

"Al Clínic de Barcelona, un altre pacient, de 70 anys, demana la mà a la infermera. "Filleta, dona'm la mà. Necessito veure el teu somriure". Tot i que la Laia duu dues mascaretes i unes ulleres, l'home necessita el contacte i imaginar-se un gest alegre. "No volen estar sols, tenen por, saben el que està passant", explica la infermera. Malgrat que la sala està col·lapsada, perquè el Clínic és un bullici constant, la Laia ho aparca tot i s'asseu al costat d'ell, que li prem la mà amb força i tanca els ulls. Ja no està sol. La respiració es compassa. Les arrugues del rostre desapareixen mentre la infermera li acaricia les mans amb suavitat. "Tot anirà bé", menteix ella. Ell també sap que no és veritat, però s'aferra a aquella mà que el connecta amb el món. És el seu comiat. Un adeu acompanyat d'algú que l'acarona amb tendresa mentre les mans van cedint a poc a poc. Quaranta cinc minuts més tard s'acaba. La infermera l'ha ajudat en l'últim tram del camí. També donant-li la mà. Ningú es mereix agonitzar. I menys en solitud. Quan ella surt de l'habitació, no té temps per aturar-se a pensar el que ha passat, ni tan sols per deixar caure una sola llàgrima. A la sala del costat un altre pacient li demana la mà." (Albert Llimós "La mà de la infermera" Ara 7 d'abril de 2020, p.11.)

El periodista afirma: "menteix ella. Ell també sap que no és veritat". Efectivament: saben que tot no anirà bé des del punt de vista de la salut física del malalt. Però el periodista també narra com el malalt va relaxant el rostre i la pressió de la mà sobre la Laia.

M'ha fet pensar que el malalt "tanca els ulls" quan la Laia "li prem la mà amb força". Tanca els ulls? No hem quedat que necessitava "veure el teu somriure"? Tal vegada és que la presència de la Laia li fa guanyar confiança en una Realitat no visible amb la qual està intentant connectar justament perquè sap que no és veritat que "tot anirà bé" des del punt de vista mèdic. I si al final "les mans van cedint poc a poc" és potser perquè ha acceptat deixar d' "aferra[r-se] a aquella mà que el connecta amb el món". Comiat del món; abandó; ¿confiança en aquesta Realitat no visible? Certament, la Laia i el seu gest retornen la pau al moribund. I tal vegada li donen confiança en la Realitat última. Tal vegada "tot anirà bé".

De fet, l'escena descrita per Albert Llimós es reprodueix en diverses modalitats: protagonitzada per personal mèdic o administratiu dels hospitals, o per sacerdots d'hospital (a Itàlia el 3 de maig de 2020 havien mort 119 sacerdots contagiats mentre acompanyaven malats i moribunds de covid19). Els sacerdots han administrat el sagrament del perdó o de la unció dels malalts: cerimònies en què un diàleg entre el malalt i el sacerdot desemboca en la proclamació per part del sacerdot de l'acollida amorosa i incondicional de Déu.

En qualsevol modalitat, la condició humana ha estat honorada en tota la seva complexitat i riquesa.

.....

· "Tot estarà bé un dia, heus ací l'esperança, tot està bé avui, heus ací la il·lusió" (Voltaire)

· "Tot anirà bé significa que tindré prou llum i energia per afrontar el que hagi de venir." (Ramon Mª Nogués , biòleg i sacerdot escolapi).

"... Però l'alè de Déu novament hi circula!

I, granant en silenci les espigues del mal

ella [l'esperança] traurà forment del jull i la cugula"

Màrius Torres "La galerna i el llamp" 11 de maig de 1938

.....

· Rellegeix el text d'Albert Llimós. Quins gestos o paraules et semblen més significatius? Quin sentit els dones?

· Pots pensar en afirmacions semblants a "Tot anirà bé" que són mentida des d'un punt de vista (mèdic) però poden ser veritat des d'un altre punt de vista (psicològic, humà, religiós)?

· Què et suggereix la diferència entre "il·lusió" (ficció, mentida) i "esperança" que encunya Voltaire?